

Stoppen met staarten couperen geen utopie

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wil binnen 15 jaar alle ingrepen bij dieren tot het verleden laten behoren. Het couperen van varkensstaarten is zo'n ingreep. Daarom is LNV samen met Wageningen UR en betrokken ketenpartners een traject gestart genaamd 'Verantwoord omgaan met varkensstaarten'.

Carolien de Lauwere
Wageningen UR LEI
Johan Zonderland en Marc Bracke
Wageningen UR Livestock Research

Veel gangbare varkenshouders zien couperen als een noodzakelijke maatregel om staartbijten te voorkomen. Het is daarom belangrijk om samen met varkenshouders op zoek te gaan naar mogelijkheden om te stoppen met couperen en naar partijen in de keten die ook dit doel willen bereiken. Varkenshouders spelen een belangrijke rol bij het stoppen met couperen. Zij moeten immers bereid en in staat zijn maatregelen te nemen op hun bedrijf. Een telefonische enquête is uitgevoerd onder 487 gangbare en 33 biologische varkenshouders om hun meningen te peilen ten aanzien van staartbijten en (het stoppen met) staartcouperen.

Varkenshouders over staartbijten en couperen
Biologische en gangbare varkenshouders verschillen regelmatig van mening ten aanzien

van dierenwelzijn. Gangbare varkenshouders beschouwen staartcouperen vaker als een noodzakelijke ingreep dan biologische varkenshouders, en zien couperen ook vaker als de enige oplossing om staartbijten te voorkomen. Ook vinden gangbare varkenshouders het couperen van staarten minder vervelend werk en schatten ze de ingreep als minder pijnlijk in voor hun biggen dan hun biologische collega's (Figuur 1). Gangbare varkenshouders lijken staartbijten meer als een probleem te ervaren dan hun biologische collega's. Ze denken vaker dat het beter is om preventief alle staarten te couperen dan om het risico op staartbijten te lopen, ook al zou het maar gaan om één gebeten varken. Verder zien ze minder in het verstrekken van stro of een ander afleidingsmateriaal als middel om staartbijten te voorkomen dan hun biologische collega's (Figuur 2). Een krul in de staart wordt door gangbare varkenshouders minder belangrijk

gevonden dan door biologische varkenshouders. Ook lijken ze minder geneigd te zijn rekening te houden met de publieke opinie en zijn ze vaker negatief over collega's in de gangbare sector die wel willen proberen te stoppen met couperen. Gangbare varkenshouders betwijfelen ook of de doelstelling om op termijn (binnen 15 jaar) te stoppen met het couperen van varkensstaarten gerealiseerd kan worden (Figuur 3).

Naar verantwoord omgaan met staarten

De resultaten van de enquête maken duidelijk dat er verschillend tegen de problematiek wordt aangekeken. De gangbare sector ziet couperen als een belangrijke, zo niet de belangrijkste, maatregel om staartbijten te voorkomen. In de biologische sector is staartcouperen verboden. Toch komt staartbijten in deze sector volgens de enquêteresultaten niet méér voor dan in de gangbare sector (zie artikel van Zonderland c.s. in V-focus december 2009). De varkens worden in die sector onder andere omstandigheden gehouden, met meer ruimte, stro en uitloop naar buiten. Uit eerder onderzoek bleek dat stro in belangrijke mate helpt om staartbijten te voorkomen. In de gangbare houderij is verstrekken van stro moeilijker, onder andere door het gebruik van roostervloeren en drijfmestsystemen waarbij stro tot verstoppingen kan leiden. Dit maakt duidelijk dat er gezocht moet worden naar andere materialen of (huisvestings-)systemen die een zelfde effect hebben.

Werk in uitvoering

In de enquête noemen de gangbare varkenshouders interventies van de overheid in de vorm van een financiële compensatie en het laten uitvoeren van onderzoek als mogelijke opties om staartbijten te voorkomen. Daarnaast is kennisuitwisseling tussen gangbare en biologische

IN DE KRUL

Biologische varkenshouders zien graag een krul in de staart. Gangbare varkenshouders hechten minder waarde aan de krul.

Foto: Wageningen UR Livestock Research

varkenshouders en andere partijen belangrijk, bijvoorbeeld over het nut van stro en ander afleidingsmateriaal, evenals over de mate van pijn die biggen ervaren als gevolg van het couperen. In ieder geval lijkt een aanpak voor de hand te liggen waarin samen met varkenshouders gewerkt wordt aan het stoppen met couperen, omdat uit deze enquête duidelijk naar voren komt dat percepties een grote rol spelen in deze problematiek. Deze zaken worden meegenomen in het traject 'Verantwoord omgaan met varkensstaarten'.

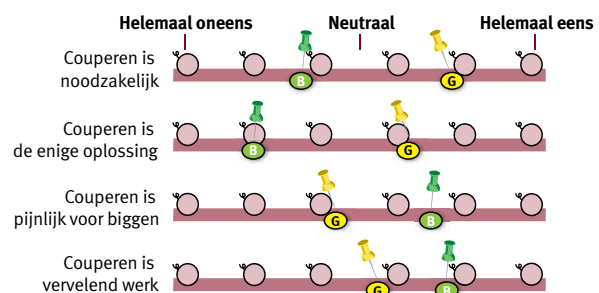
Meer informatie

Dit is het tweede artikel uit een reeks artikelen in V-focus over de oorzaken, effecten en preventie van staartbijten onder varkens en hoe varkenshouders hier tegenaan kijken. Het beschreven onderzoek maakt deel uit van het project 'Verantwoord omgaan met varkensstaarten' en is gefinancierd door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Wilt u rechtstreeks op de hoogte gehouden worden van de voortgang binnen dit project? Laat dit via e-mail weten aan Marc Bracke (marc.bracke@wur.nl).

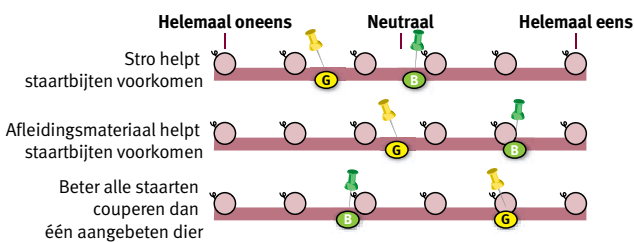
Figuur 1

Mening van gangbare (G) en biologische (B) varkenshouders over het couperen van varkensstaarten.

Figuur 2

Mening van gangbare (G) en biologische (B) varkenshouders over staartbijten.

Figuur 3

Mening van gangbare (G) en biologische (B) varkenshouders over het belang van het stoppen met couperen van varkensstaarten voor de maatschappij en voor de sector.

